

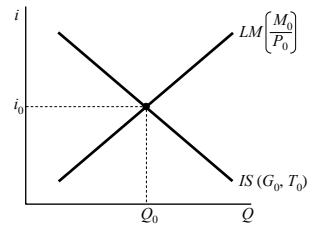
מאקרו ב'

דן בן-דוד
אוניברסיטת תל-אביב

נושאים

1. מבוא
2. היצע קיינסיאני וקלאסי
3. המודל הקיינסיאני
  - א. שוק המוצרים
  - ב. שוק הכסף
  - ג. מודל IS-LM במשק סגור
  - ד. מודל IS-LM במשק פתוח
    - שער חליפין נייד או קבוע
    - עם או בלי ניידות הון
4. הקשר בין אינפלציה ואבטלה (עקומת פיליפס)
5. אינפלציה

שווי-משקל במודל IS-LM

כאשר: $\begin{cases} M = M_0 \\ G = G_0 \\ T = T_0 \\ P = P_0 \end{cases}$ אז: $\begin{cases} \leftarrow Q_0 \text{ הצבת } i_0 \text{ בשוק המוצרים} \\ \leftarrow i_0 \text{ הצבת } Q_0 \text{ בשוק הכסף} \end{cases}$

זהו הזוג היחיד של i, Q שנותן שווי משקל בשני השווקים בו-זמנית

מודל IS-LM מאפשר בחינת ההשפעה של מדיניות פיסקאלית (T - G) ושל מדיניות מוניטרית (M) על Q ועל i .

אך חשוב להדגיש שהמודל מתמקד רק בצד הביקושים ולוקח כקבוע את רמת המחירים.

מקור: דן בן-דוד, אוניברסיטת תל-אביב

שוק המוצרים

- יצירת משוואת IS**
1. $C = a_c + a_{cQ}(Q-T) - a_{ci}i$ תצרוכת פרטית
  2. $I = a_i - a_{ii}i$ השקעות פרטיות
  3. $G = G_0$ הוצאות ממשלה

$$\left. \begin{array}{l} E = C + I + G \\ E = Q \end{array} \right\} \begin{array}{l} \text{סך ההוצאות} \\ \text{שוויון בין הוצאות להכנסות} \end{array} \Rightarrow \begin{array}{l} \text{מקורות} \\ \text{שימושים} \end{array} \Rightarrow Q = C + I + G$$

$$\begin{aligned} Q &= [a_c + a_{cQ}(Q-T) - a_{ci}i] + [a_i - a_{ii}i] + G_0 \\ &= a_{cQ}Q + (a_c + a_i) + (G_0 - a_{cQ}T) - (a_{ci} + a_{ii})i \\ (1 - a_{cQ})Q &= (a_c + a_i) + (G_0 - a_{cQ}T) - (a_{ci} + a_{ii})i \end{aligned}$$

$$Q = \frac{a_c + a_i}{1 - a_{cQ}} + \frac{1}{1 - a_{cQ}}(G_0 - a_{cQ}T) - \frac{a_{ci} + a_{ii}}{1 - a_{cQ}}i \quad \text{:IS משוואת}$$

מקור: דן בן-דוד, אוניברסיטת תל-אביב

שוק המוצרים

$$\Delta Q = m \Delta G \quad \text{מכפיל קייבסיאני}$$

$$\Delta Q = \frac{1}{1-a_{CQ}} \Delta G$$

IS משוואת

$$Q = \frac{a_C + a_I}{1-a_{CQ}} + \frac{1}{1-a_{CQ}} (G_0 - a_{CQ}T) - \frac{a_{Ci} + a_{Ii}}{1-a_{CQ}} i$$

מקור: דן בן-דוד, אוניברסיטת תל-אביב

שוק הכסף

יצירת משוואת LM

$$4. \frac{M^d}{P} = L_Q Q - L_i i \quad \text{ביקוש ליתרות ריאליות*}$$

$$5. \frac{M^s}{P} = \frac{M_0}{P_0} \quad \text{היצע של יתרות ריאליות}$$

$$\frac{M_0}{P_0} = L_Q Q - L_i i \quad \text{שווי משקל בשוק הכסף}$$

$$i = \frac{L_Q}{L_i} Q - \frac{1}{L_i} \frac{M_0}{P_0} \quad \text{משוואת LM}$$

מקור: דן בן-דוד, אוניברסיטת תל-אביב

* L_i - הינם פרמטרים קבועים.

יצירת הביקוש המצרפי (AD)

הצבת LM ב-IS: (במקום i)

$$Q = \frac{a_C + a_I}{1-a_{CQ}} + \frac{1}{1-a_{CQ}} (G_0 - a_{CQ}T) - \frac{a_{Ci} + a_{Ii}}{1-a_{CQ}} \left(\frac{L_Q}{L_i} Q - \frac{1}{L_i} \frac{M_0}{P_0} \right)$$

$$\left\{ 1 + \frac{a_{Ci} + a_{Ii}}{1-a_{CQ}} \left(\frac{L_Q}{L_i} \right) \right\} Q = \frac{a_C + a_I}{1-a_{CQ}} + \frac{1}{1-a_{CQ}} (G_0 - a_{CQ}T) + \frac{a_{Ci} + a_{Ii}}{1-a_{CQ}} \left(\frac{1}{L_i} \right) \frac{M_0}{P_0}$$

מקור: דן בן-דוד, אוניברסיטת תל-אביב

יצירת הביקוש המצרפי (AD)

משוואת AD

$$Q = \frac{L_i}{(1-a_{CQ})L_i + (a_{C_i} + a_{I_i})L_Q} (a_C + a_I) + \frac{L_i}{(1-a_{CQ})L_i + (a_{C_i} + a_{I_i})L_Q} (G_0 - a_{CQ}T) + \frac{a_{C_i} + a_{I_i}}{(1-a_{CQ})L_i + (a_{C_i} + a_{I_i})L_Q} \left(\frac{M_0}{P_0} \right)$$

חילוץ Q כדי לקבל את AD:

מקור: דן בן-דוד, אוניברסיטת תל-אביב

מבחן רגישות ב-AD

משוואת AD

$$Q = \frac{L_i}{(1-a_{CQ})L_i + (a_{C_i} + a_{I_i})L_Q} (a_C + a_I) + \frac{L_i}{(1-a_{CQ})L_i + (a_{C_i} + a_{I_i})L_Q} (G_0 - a_{CQ}T) + \frac{a_{C_i} + a_{I_i}}{(1-a_{CQ})L_i + (a_{C_i} + a_{I_i})L_Q} \left(\frac{M_0}{P_0} \right)$$

שאלה: כיצד משפיעה רגישות הביקוש ליתרות הריאליות לשינויים בשער הריבית (L_i) על האפקטיביות של מדיניות פסקאלית?

$$x = \frac{L_i}{(1-a_{CQ})L_i + (a_{C_i} + a_{I_i})L_Q} \quad \text{הגדירו}$$

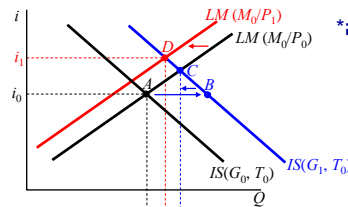
$$\frac{\partial x}{\partial L_i} = \frac{(a_{C_i} + a_{I_i})L_Q}{[(1-a_{CQ})L_i + (a_{C_i} + a_{I_i})L_Q]^2} > 0 \quad \text{אזי}$$

כלומר, ככל שרגישות הביקוש ליתרות הריאליות לשינויים בשער הריבית נמוכה יותר, שינויים ב-G ו/או ב-T יגרמו לשינויים קטנים יותר ב-AD והיכולת של מדיניות פסקאלית להשפיע על רמת התוצר יורדת.

מקור: דן בן-דוד, אוניברסיטת תל-אביב

דוגמאות למדיניות

א. מדיניות פסקאלית מרחיבה*

- $G \uparrow \Rightarrow \bar{S} \Rightarrow Q \uparrow \Rightarrow M^d \uparrow$
- $\Rightarrow M^d > M^s \Rightarrow \bar{S}_B$
- $\Rightarrow P_B \downarrow \Rightarrow i \uparrow \Rightarrow I \downarrow$
- המשך בטווח הקצר
- $\Rightarrow \bar{AD} \Rightarrow P \uparrow \Rightarrow \frac{M}{P} \downarrow$
- $\Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} \bar{LM} \\ i \uparrow \Rightarrow I \downarrow \Rightarrow C \rightarrow D \end{array} \right.$

סיכום השפעת המדיניות בטווח הקצר

$Q \uparrow \quad P \uparrow \quad i \uparrow$

מקור: דן בן-דוד, אוניברסיטת תל-אביב

הסכם משפטי: רק / משפטי שינויים בשער הריבית

דוגמאות למדיניות

א. מדיניות פסקאלית מרחיבה*

מכפיל קיינסיאני

$$\Delta Q = \frac{1}{1 - a_{CQ}} \Delta G$$

ככל שהנש"צ גדול יותר, המכפיל גדול יותר.

$$G \uparrow \Rightarrow \bar{IS} \Rightarrow Q \uparrow \Rightarrow M^d \uparrow$$

$$\Rightarrow M^d > M^s \Rightarrow \bar{S}_B$$

$$\Rightarrow P_B \downarrow \Rightarrow i \uparrow \Rightarrow I \downarrow$$

המשך בטווח הקצר

$$\Rightarrow \bar{AD} \Rightarrow P \uparrow \Rightarrow \frac{M}{P} \downarrow$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \bar{LM} \\ i \uparrow \Rightarrow I \downarrow \Rightarrow C \rightarrow D \end{cases}$$

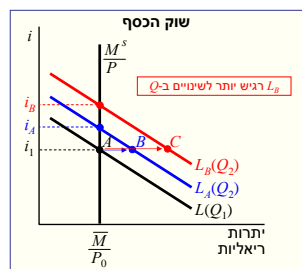
סיכום השפעת המדיניות בטווח הקצר

$Q \uparrow \quad P \uparrow \quad i \uparrow$

מקור: דן בן-דוד, אוניברסיטת תל אביב

דוגמאות למדיניות

א. מדיניות פסקאלית מרחיבה*

$$G \uparrow \Rightarrow \bar{IS} \Rightarrow Q \uparrow \Rightarrow M^d \uparrow$$

$$\Rightarrow M^d > M^s \Rightarrow \bar{S}_B$$

$$\Rightarrow P_B \downarrow \Rightarrow i \uparrow \Rightarrow I \downarrow$$

המשך בטווח הקצר

$$\Rightarrow \bar{AD} \Rightarrow P \uparrow \Rightarrow \frac{M}{P} \downarrow$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \bar{LM} \\ i \uparrow \Rightarrow I \downarrow \Rightarrow C \rightarrow D \end{cases}$$

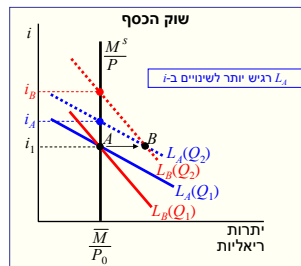
סיכום השפעת המדיניות בטווח הקצר

$Q \uparrow \quad P \uparrow \quad i \uparrow$

מקור: דן בן-דוד, אוניברסיטת תל אביב

דוגמאות למדיניות

א. מדיניות פסקאלית מרחיבה*

$$G \uparrow \Rightarrow \bar{IS} \Rightarrow Q \uparrow \Rightarrow M^d \uparrow$$

$$\Rightarrow M^d > M^s \Rightarrow \bar{S}_B$$

$$\Rightarrow P_B \downarrow \Rightarrow i \uparrow \Rightarrow I \downarrow$$

המשך בטווח הקצר

$$\Rightarrow \bar{AD} \Rightarrow P \uparrow \Rightarrow \frac{M}{P} \downarrow$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \bar{LM} \\ i \uparrow \Rightarrow I \downarrow \Rightarrow C \rightarrow D \end{cases}$$

סיכום השפעת המדיניות בטווח הקצר

$Q \uparrow \quad P \uparrow \quad i \uparrow$

מקור: דן בן-דוד, אוניברסיטת תל אביב

דוגמאות למדיניות

א. מדיניות פискаלית מרחיבה*

$G \uparrow \Rightarrow \bar{IS} \Rightarrow Q \uparrow \Rightarrow M^d \uparrow$
 $\Rightarrow M^d > M^s \Rightarrow \bar{S}_B$
 $\Rightarrow P_B \downarrow \Rightarrow i \uparrow \Rightarrow I \downarrow$

המשך בטווח הקצר

$\Rightarrow \bar{AD} \Rightarrow P \uparrow \Rightarrow \frac{M}{P} \downarrow$
 $\Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} \bar{LM} \\ i \uparrow \Rightarrow I \downarrow \Rightarrow C \rightarrow D \end{array} \right.$

סיכום השפעת המדיניות בטווח הקצר

$Q \uparrow \quad P \uparrow \quad i \uparrow$

מקור: דן בן-דוד, אוניברסיטת תל-אביב

דוגמאות למדיניות

א. מדיניות פискаלית מרחיבה*

$G \uparrow \Rightarrow \bar{IS} \Rightarrow Q \uparrow \Rightarrow M^d \uparrow$
 $\Rightarrow M^d > M^s \Rightarrow \bar{S}_B$
 $\Rightarrow P_B \downarrow \Rightarrow i \uparrow \Rightarrow I \downarrow$

המשך בטווח הקצר

$\Rightarrow \bar{AD} \Rightarrow P \uparrow \Rightarrow \frac{M}{P} \downarrow$
 $\Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} \bar{LM} \\ i \uparrow \Rightarrow I \downarrow \Rightarrow C \rightarrow D \end{array} \right.$

סיכום השפעת המדיניות בטווח הקצר

$Q \uparrow \quad P \uparrow \quad i \uparrow$

מקור: דן בן-דוד, אוניברסיטת תל-אביב

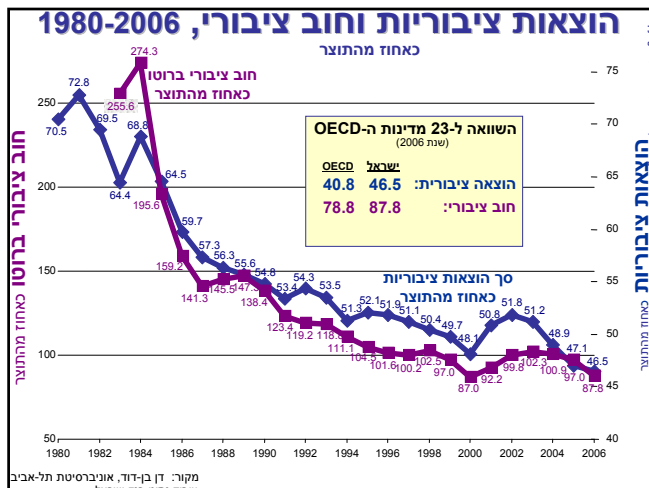

אוסף הנתונים: דן בן-דוד, אוניברסיטת תל-אביב

אוסף הנתונים: דן בן-דוד, אוניברסיטת תל-אביב

אוסף הנתונים: דן בן-דוד, אוניברסיטת תל-אביב

דוגמאות למדיניות

G, T
 T_3
 $T_1 = G_1$
 T_2
 Q
 Q_2 Q_1 Q_3

ב. מייצבים פסקאליים

$G = G_1$

כאשר: $0 < \alpha < 1$ $T = \alpha Q$

במיתון (Q_2), ההכנסות ממסים יורדות ל- T_2 .
 הגרעון התקציבי שנוצר ($G_1 - T_2$) מתן את הירידה ב- AD .

בגאות (Q_3), ההכנסות ממסים עולות ל- T_3 .
 העודף התקציבי שנוצר ($T_3 - G_1$) מתן את AD ומקטין לחצים אינפלציוניים.

לכן, G_1 צריך לשקף הכנסות ממוצעות ממסים לאורך מחזור עסקים.
 בשנים "טובות" צוברים כדי שיהיו דרגות חופש למדיניות בשנים "קשות".

מקור: דן בן-דוד, אוניברסיטת תל אביב

דוגמאות למדיניות

i
 i_0
 i_1
 Q
 Q_0 Q_1

ג. מדיניות מוניטרית מרחיבה*

$M^s \uparrow \Rightarrow M^d < M^s \Rightarrow \bar{D}_B$

$\Rightarrow P_B \uparrow \Rightarrow i \downarrow$

$\Rightarrow \left\{ \begin{matrix} M^d \uparrow \Rightarrow \bar{LM} \\ \bar{I} \uparrow \Rightarrow A \rightarrow B \end{matrix} \right\} \Rightarrow i \downarrow, Q \uparrow$

המשך בטווח הקצר

$\Rightarrow \bar{AD} \Rightarrow P \uparrow \Rightarrow \frac{M}{P} \downarrow$

$\Rightarrow \left\{ \begin{matrix} \bar{LM} \\ i \uparrow \Rightarrow I \downarrow \Rightarrow B \rightarrow C \end{matrix} \right\}$

סיכום השפעת המדיניות בטווח הקצר

$Q \uparrow$ $P \uparrow$ $i \downarrow$

מקור: דן בן-דוד, אוניברסיטת תל אביב

דוגמאות למדיניות

i
 i_1
 i_A
 i_B
 Q
 Q_0 Q_1

ג. מדיניות מוניטרית מרחיבה*

$M^s \uparrow \Rightarrow M^d < M^s \Rightarrow \bar{D}_B$

$\Rightarrow P_B \uparrow \Rightarrow i \downarrow$

$\Rightarrow \left\{ \begin{matrix} M^d \uparrow \Rightarrow \bar{LM} \\ \bar{I} \uparrow \Rightarrow A \rightarrow B \end{matrix} \right\} \Rightarrow i \downarrow, Q \uparrow$

המשך בטווח הקצר

$\Rightarrow \bar{AD} \Rightarrow P \uparrow \Rightarrow \frac{M}{P} \downarrow$

$\Rightarrow \left\{ \begin{matrix} \bar{LM} \\ i \uparrow \Rightarrow I \downarrow \Rightarrow B \rightarrow C \end{matrix} \right\}$

סיכום השפעת המדיניות בטווח הקצר

$Q \uparrow$ $P \uparrow$ $i \downarrow$

מקור: דן בן-דוד, אוניברסיטת תל אביב

